

Folkehelseprofilen og Oppvekstprofilen Gol 2022

Profilene kan hentes ut her: [Hent folkehelseprofil eller oppvekstprofil - FHI](#)

Oppsummering av Folkehelseprofilen 2022

Årets tema er **livskvalitet**. Dette er viktig for både folkehelsen og for samfunnsutviklingen. Det er et mål å bidra til et mer helsefremmende, rettferdig og inkluderende samfunn, slik at folk får nettopp god livskvalitet.

God livskvalitet kan knyttes til «Hverdagsledens 5»

- Knytte bånd
- Fysisk aktivitet
- Fortsette å lære
- Være oppmerksomt til stede
- Gi til andre

Stress over tid kan gi mennesker dårligere livskvalitet, i mens trygghet, fellesskap og gode opplevelser kan virke styrkende. Langvarig stress kan forårsakes av dårlige oppvekst- og levekår, helseproblemer, traumer og utenforskap.

Kommunene kan gjennom gode planer og utforming av tilbud og tjenester bidra til å styrke innbyggernes livskvalitet gjennom:

- Trygge og inkluderende skoler og barnehager
- Trygge arbeidsplasser og muligheter for videreutdanning
- Gode aktivitetstilbud og møteplasser
- Tilgjengelige og inkluderende arenaer som parker, nærmiljøanlegg, idrettsanlegg, kulturarenaer mm
- Mulighet for medvirkning og frivillig arbeid

Folkehelsebarometeret for Gol viser følgende trekk:

- Gol har en aldrende befolkning og mange over 45 år som bor alene
- Det er en lavere andel med høyere utdanning, men en god gjennomføring av videregående skole de senere årene
- Gol har gode fysiske forhold som bra luftkvalitet og rent vann
- Det har vært en betydelig nedgang i antall unge som deltar i organiserte fritidsaktiviteter (koronaeffekt?)
- Gol har fortsatt en høy forventet levealder for kvinner
- Andelene med psykiske plager og lidelser er lavere enn landssnittet
- Det er noe høyere andel overvekt og fedme blant unge
- Vaksinasjonsdekningen for barn er betydelig lavere enn landssnittet

Oppsummering av Oppvekstprofilen 2022

Årets tema er **sosial ulikhet**, som betyr en ulike fordeling av økonomiske, kulturelle og sosiale ressurser i samfunnet. Ressursene kan være inntekt, bolig, utdanning, kunnskap, kulturell praksis, venner, familier og kolleger. Hva slags sosioøkonomiske ressurser (SØR) man har tilgang på vil i stor grad kunne påvirke både livskvaliteten og den fysiske og psykiske helsen vår.

Jo tidligere i folks liv man klarer å jevne ut fordelingen av ressurser og muligheter, dess større sjanse har man til å påvirke de sosiale ulikhetene i samfunnet. Tiltak rettet mot barn og unge vil derfor være det som gir størst effekt.

Viktige faktorer for utjevning av sosial ulikhet:

- Skoler og barnehager av høy kvalitet
- Styrking av barn og unges selvtillit og mestringsfølelse i barnehage, skole og på fritidsaktiviteter
- Økt deltakelse og tilgang for alle på felles fritidsaktiviteter
- Gode fritidsklubber og arenaer for egenaktivitet
- Styrke foreldres muligheter til å ivareta sine egne barn (økonomi, arbeid, kunnskap og tid)

Oppvekstbarometeret for Gol viser følgende trekk:

- Høyere andel innbyggere med innvandrerbakgrunn
- Høyere andel lavinntekts-familier, men det er få som bor trangt
- Barnehagene har god bemanningsdekning
- Gjennomsnittlig grunnskolepoeng er lavere enn landet ellers, og det er særlig mestringsnivå i regning som er lavt
- Det er god trivsel ved skolen, og ungdommene er fornøyd med treffsteder i kommunen
- Det er høy gjennomføring av videregående skole
- Andel psykiske symptomer og lidelser blant 15-24 åringer er lav, men andel med overvekt og fedme ved sesjon (17-åringer) er høyere enn landssnittet
- Andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de har vært beruset på alkohol er høy i forhold til landssnitt

